

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 61.413/3
van 31 mei 2017

over

een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige
Gemeenschap ‘über die Mobilitätshilfen’

Op 28 april 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Gezin, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap ‘über die Mobilitätshilfen’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 23 mei 2017. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Johan PUT en Bruno PEETERS, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 mei 2017.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2.1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap strekt ertoe te bepalen onder welke voorwaarden de Dienst van de Duitstalige Gemeenschap voor zelfbeschikkend leven (hierna: de Dienst) op aanvraag van de gebruiker, de aankoop van bepaalde mobiliteitshulpmiddelen subsidieert of sommige hulpmiddelen aan de gebruiker uitleent. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naargelang de aard van de mobiliteitshulpmiddelen, namelijk standaardhulpmiddelen, aanpasbare hulpmiddelen en hulpmiddelen op maat. Daarnaast wordt ook voorzien in een subsidiëring van bejaardentehuizen en rust- en verzorgingstehuizen (hierna: RVT's) voor het gratis uitlenen van standaardhulpmiddelen aan hun bewoners.

2.2. Hoofdstuk 1 van het ontwerp bevat een regeling van het personele toepassingsgebied (artikel 1) en een reeks definities (artikel 2).

Hoofdstuk 2 is gewijd aan de mobiliteitshulpmiddelen waarvoor de Dienst subsidies toekent of tegemoetkomt in de kosten ervan. Afdeling 1 bevat een aantal gemeenschappelijke bepalingen, onder meer met betrekking tot de vereiste dat mobiliteitshulpmiddelen alleen worden verstrekt op voorschrift van een arts (artikel 4), de wijze waarop het bedrag van de subsidie of de tegemoetkoming wordt bepaald (artikel 8), de oprichting en samenstelling van een multidisciplinair team binnen de Dienst (artikel 9), de mogelijkheid voor de Dienst om overeenkomsten te sluiten met leveranciers (artikel 10) en de wijze waarop rekening wordt gehouden met tussenkomsten van een buitenlandse verzekering in de kosten voor een mobiliteitshulpmiddel (artikel 11).

De afdelingen 2 tot 4 hebben betrekking op de procedure voor het subsidiëren of uitlenen van respectievelijk standaardhulpmiddelen, aanpasbare hulpmiddelen en hulpmiddelen op maat. De procedures zijn vrij gelijklopend. In een eerste fase wordt na het uitvoeren van een huisbezoek een aanbeveling (artikelen 13 tot 15) of een advies (artikelen 24, 25, 32 en 33) geformuleerd. Vervolgens beslist het multidisciplinair team binnen een korte termijn over de aanvraag en deelt het die beslissing mee (artikelen 16 tot 18, 26 tot 28 en 34). Indien het multidisciplinair team beslist tot het subsidiëren van een aankoop, vraagt de gebruiker een kostenraming aan bij een leverancier, waarna de Dienst de kostenraming al dan niet goedkeurt (artikelen 19, 29 en 35). Indien het multidisciplinair team beslist tot een uitlening, stelt de Dienst het hulpmiddel ter beschikking (artikelen 20 en 30). Voor loophulpmiddelen wordt voorzien in een vereenvoudigde procedure (artikelen 21 en 22).

In afdeling 5 wordt de interne klachtenprocedure bij de Dienst geregeld (artikelen 38 tot 42).

Hoofdstuk 3 bevat onder meer een regeling voor het gratis uitlenen van standaardhulpmiddelen in bejaardentehuizen en in rust- en verzorgingstehuizen (artikelen 43 tot 47), alsook een regeling inzake de forfaitaire subsidiering van de betrokken voorzieningen voor de aanschaffing, de vernieuwing, de uitlening en het onderhoud van standaardhulpmiddelen (artikelen 48 tot 50).

Hoofdstuk 4 bevat een aantal slotbepalingen, waaronder de bepaling waarbij de inwerkingtreding van het te nemen besluit wordt vastgesteld op 1 juli 2017, namelijk de datum waarop een van de rechtsgrondbepalingen voor het ontworpen besluit in een gewijzigde versie in werking treedt.

BEVOEGDHEID

3. Artikel 7 van het ontwerp houdt in dat de Dienst de gebruiker ondersteunt op diens verzoek bij het indienen van een aanvraag bij het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (hierna: RIZIV) om terugbetaling van de kosten van de zitschelpen vermeld in artikel 29, § 1, van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 ‘tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen’. De regeling van die terugbetaling kan evenwel niet tot de bevoegdheid van de gemeenschappen worden gerekend: de overdracht van de bevoegdheid inzake de mobiliteitshulpmiddelen¹ betreft immers de nomenclatuur met betrekking tot de mobiliteitshulpmiddelen, die aan bod komt in artikel 28, § 8, van de voormelde bijlage, maar niet de nomenclatuur met betrekking tot orthopedische toestellen, prothesen en orthopedische schoenen, die geregeld wordt in artikel 29 van die bijlage.²

De Duitstalige Gemeenschap is dan ook niet bevoegd om de Dienst in te schakelen voor ondersteuning van het indienen van een aanvraag bij het RIZIV voor de terugbetaling van de kosten voor zitschelpen. Artikel 7 moet worden weggelaten uit het ontwerp.

4. De artikelen 38 tot 42 van het ontwerp hebben betrekking op een klachtenprocedure, die overeenkomstig artikel 38 geldt “[l]os van de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de bevoegde arbeidsrechtbank tegen een beslissing van de Dienst”. De draagwijdte van de ontworpen bepaling wordt door de gemachtigde als volgt toegelicht:

¹ Artikel 5, § 1, II, 4°, inleidende zin, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

² Zie ook de parlementaire voorbereiding bij de in de vorige voetnoot vermelde bijzonderewetsbepaling, waarin wordt verklaard dat het begrip “mobiliteitshulpmiddelen” ruim geïnterpreteerd moet worden en elk middel omvat “dat ertoe strekt de mobiliteit van mindervaliden op de een of andere manier te verhogen, zoals manuele rolstoelen, elektronische rolstoelen, elektronische scooters, manuele en elektronische kinderrolstoelen, stasystemen, orthopedische driewielfietsen, loophulpmiddelen, kussens tegen doorligwonden, modulair aanpasbare systemen ter ondersteuning van de zithouding in een rolstoel, onderstel voor zitschelp, enz.” (*Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2232/1, 51-52). Al die hulpmiddelen worden evenwel vermeld in artikel 28, § 8, en niet in artikel 29. Bovendien gaat het in de eerstgenoemde bepaling om prestaties die worden geacht onder de bevoegdheid te vallen van bandagisten, terwijl het in de laatstgenoemde bepaling prestaties betreft waarvoor orthopedisten bevoegd zijn. In de voormelde parlementaire voorbereiding (*ibid.*, 51), wordt enkel gewag gemaakt van het optreden van bandagisten voor de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen.

“Sinn von Artikel 38 ist es, den Nutznießern - unabhängig von der Beschwerdemöglichkeit bei der Dienststelle - die Möglichkeit einer Gerichtsklage offen zu lassen. Dabei soll als Anlaufstelle wie auch im heutigen System das Arbeitsgericht dienen. Somit soll also keine Zuständigkeitsänderung durch Zuweisen eine neuen Zuständigkeit an das Arbeitsgericht vorgenommen werden, sondern die heutige Zuständigkeitsverteilung beibehalten werden. Da im Gerichtsgesetzbuch tatsächlich keine Bestimmung ausdrücklich Rechtsklagen in Bezug auf Mobilitätshilfsmittel dem Arbeitsgericht zuweist, schlagen wir vor, die Formulierung von Artikel 38 wie folgt anzupassen: ‘Art. 38 – Unbeschadet der Möglichkeit, vor dem zuständigen Gericht eine Klage gegen eine Entscheidung der Dienststelle einzureichen, (...)’.”

Gegeven de nieuwe bepalingen inzake de mobiliteitshulpmiddelen in het decreet van 13 december 2016 ‘zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben’, kan evenwel worden betwijfeld of de arbeidsrechtbank voortaan nog wel bevoegd is voor geschillen met betrekking tot mobiliteitshulpmiddelen. Die geschillen vloeien immers voort uit de voornoemde bepalingen in het decreet van 13 december 2016 en de uitvoeringsbesluiten ervan en niet uit de sociale zekerheidswetgeving. Daardoor kan de bestaande bevoegdheidstoewijzing aan de arbeidsrechtbank voor geschillen betreffende de rechten en verplichtingen van werknemers en leerlingen en hun rechtverkrijgenden, die voortvloeien uit de wetgeving inzake de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering (artikel 580, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek) en voor geschillen betreffende de rechten en verplichtingen van de personen en hun rechtverkrijgenden die, buiten een arbeidsovereenkomst of een leerovereenkomst, het voordeel genieten van (onder meer) de wetgeving inzake de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering (artikel 580, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek) niet meer worden toegepast. Die geschillen kunnen evenmin geacht worden geschillen te zijn betreffende de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de wet van 16 april 1963 ‘betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden’ (artikel 582, 2° van het Gerechtelijk Wetboek), aangezien mobiliteitshulpmiddelen niet werden geregeld in die wet. Bijgevolg lijkt voortaan de residuaire bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg (artikel 568 van het Gerechtelijk Wetboek) te gelden.

Nog afgezien van het gegeven dat een bevoegdheidstoewijzing van bepaalde geschillen aan de arbeidsrechtbank niet bij een regeringsbesluit kan worden geregeld gelet op het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 157, derde lid, van de Grondwet, behoort een dergelijke bevoegdheidstoewijzing principieel ook niet tot de bevoegdheid van de Duitstalige Gemeenschap, behalve indien voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.³

De conclusie is dat de aangehaalde zinsnede moet worden weggelaten uit het ontwerp. Desgevallend kan een decretaal initiatief worden uitgewerkt om de bevoegdheid inzake de jurisdictionele geschillen met betrekking tot de mobiliteitshulpmiddelen bedoeld in de artikelen 8 en 9 van het decreet van 13 december 2016 alsnog aan de arbeidsrechtbank toe te wijzen, waarbij dan moet worden uiteengezet hoe voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, wat het geval lijkt te zijn, mede gelet op

³ Dat krachtens artikel 5, § 1, van de wet van 31 december 1983 ‘tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap’ van overeenkomstige toepassing is op de Duitstalige Gemeenschap.

het gegeven dat tot de inwerkingtreding van het voormelde decreet de arbeidsrechtbank reeds bevoegd was voor die geschillen.

RECHTSGROND

5.1. De artikelen 3 tot 6 en 8 tot 42 van het ontworpen besluit vinden rechtsgrond in de artikelen 8, tweede lid, 10, en 45, tweede lid, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 13 december 2016, alsook in artikel 18, § 1, van dat decreet,⁴ gelezen in samenhang met artikel 9 ervan.⁵

5.2.1. De rechtsgrond voor de artikelen 48 tot 50 van het ontworpen besluit wordt in beginsel geboden door artikel 12, § 2, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 4 juni 2007 ‘über die Wohn-, Begleit- und Pflegestrukturen für Senioren, die Seniorenresidenzen und über die psychiatrischen Pflegewohnheime’, in de versie na de wijziging bij het programmadecreet van de Duitstalige Gemeenschap van 20 februari 2017, zoals die in werking zal treden op 1 juli 2017.⁶ Bij die bepaling wordt de Regering van de Duitstalige Gemeenschap gemachtigd om het bedrag te bepalen van de subsidies voor de bejaardentehuizen en de rust- en verzorgingstehuizen voor de aankoop, de uitlening en het onderhoud van mobiliteitshulpmiddelen, alsook om de nadere regels voor die subsidiëring vast te leggen.

Die decretale bepaling zou ook de rechtsgrond kunnen bieden voor de artikelen 43, 44, 45, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, 46 en 47 van het ontworpen besluit, in zoverre die ontworpen bepalingen begrepen kunnen worden als nadere regels met betrekking tot de voormelde subsidiëring. Ze zijn thans echter veeleer opgevat als verplichtingen ten aanzien van de betrokken instelling dan als nadere regels met betrekking tot de subsidiëring. Indien de ontworpen bepalingen worden geconcipteerd als een onderdeel van de erkenningsvoorwaarden van de betrokken instellingen (en ook uitdrukkelijk zo worden geformuleerd), vinden ze rechtsgrond in de artikelen 5, § 3, en 10 van het decreet van 4 juni 2007. Indien de ontworpen bepalingen daarentegen worden geconcipteerd als nadere regels voor het aanwenden van de subsidie bedoeld in artikel 12, § 2, van hetzelfde decreet (en ook uitdrukkelijk zo worden geformuleerd), vinden ze rechtsgrond in de laatstgenoemde decretale bepaling.

5.2.2. Artikel 45, eerste lid, tweede zin, van het ontworpen besluit, dat inhoudt dat de uitlening van standaardhulpmiddelen gratis is voor de gebruiker, vindt rechtsgrond in artikel 10, 1°, van het decreet van 13 december 2016.

⁴ Daarbij moet wel worden aangestipt dat artikel 18, § 1, van het voormelde decreet geen ruimere machtiging inhoudt dan hetgeen de Regering van de Duitstalige Gemeenschap reeds kan ondernemen op grond van haar algemene uitvoeringsbevoegdheid (artikel 7 van de wet van 31 december 1983 ‘tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap’, gelezen in samenhang met artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’).

⁵ Zie de opmerking van de Raad van State aangaande de verenigbaarheid van de machtigingen in het voorontwerp dat heeft geleid tot dat decreet met het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 23 van de Grondwet (adv.RvS 59.863/3 van 26 september 2016, *Parl.St.* Parl.D.Gem. 2016-17, nr. 148/1, 57-58, opmerking 6), alsook de stellingname van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap ter zake (*ibid.*, 4).

⁶ Overeenkomstig artikel 59 van het decreet van 20 februari 2017.

5.2.3. De rechtsgrond voor artikel 51 van het ontworpen besluit wordt geboden door de in opmerking 5.1 vermelde decretale bepalingen.

5.3. Artikel 52 van het ontworpen besluit ontleent zijn rechtsgrond eveneens aan de in opmerking 5.1 vermelde decretale bepalingen.

Artikel 53 van het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in de artikelen 5, § 3, en 10 van het decreet van 4 juni 2007.

VORMVEREISTEN

6. In zoverre het ontworpen besluit bepalingen bevat ter uitvoering van artikel 45, tweede lid, van het decreet van 13 december 2016, kan het maar tot stand komen na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Uit de gegevens van het dossier blijkt niet dat dit advies reeds is uitgebracht, zo het al is gevraagd.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van dat advies nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

7.1. In de artikelen 16, derde lid, 26, derde lid, 34, derde lid, van het ontwerp wordt bepaald dat wanneer het multidisciplinair team geen beslissing neemt over een aanbeveling of een advies binnen een termijn van vijftien werkdagen, die aanbeveling of dat advies als goedgekeurd wordt beschouwd. In artikel 41, tweede lid, van het ontwerp wordt dan weer bepaald dat de bij de Dienst ingediende klacht als afgewezen wordt beschouwd wanneer binnen een termijn van veertig werkdagen geen overeenstemming is bereikt over een voorgestelde oplossing. Aldus wordt een beroep gedaan op het procedé van de stilzwijgende beslissing.

7.2. Al kan dat procedé niet geheel worden afgekeurd wanneer de stilzwijgende beslissing in het voordeel van de betrokkene is, toch moet worden opgemerkt dat aan een stilzwijgende besluitvorming een aantal nadelen zijn verbonden. Zo is een dergelijk procedé in de eerste plaats niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid, al was het maar omdat een schriftelijke beslissing ontbreekt, wat tot bewijsproblemen aanleiding kan geven, en de stilzwijgende beslissing in beginsel niet op dezelfde wijze zal worden meegedeeld of bekendgemaakt als uitdrukkelijk genomen beslissingen, met alle gevolgen van dien voor de kenbaarheid en de aanvechtbaarheid van dergelijke stilzwijgende beslissingen. Meer bepaald houdt het procedé van de stilzwijgende beslissing hierdoor ook grotere risico's in voor een schending van de belangen van derden die op een impliciete, doch daarom niet minder verstrekkende wijze, in het gedrang kunnen komen. In de tweede plaats kan het procedé van de stilzwijgende beslissing in strijd komen met het algemeen belang, in zoverre een dergelijk procedé tot gevolg kan hebben dat impliciet beslissingen worden genomen zonder dat daarmee een zorgvuldige voorbereiding en

afweging van alle betrokken belangen gepaard gaat. Ten slotte zijn die beslissingen uiteraard niet formeel gemotiveerd, wat de wettigheidscontrole erop kan bemoeilijken.

7.3. Wat betreft de gevallen bedoeld in de artikelen 16, derde lid, 26, derde lid, 34, derde lid, van het ontwerp kunnen de artikelen 18, 28 en 37, § 1, van het ontwerp zo worden begrepen dat de beslissingen (namelijk de door het verstrijken van de termijn als goedgekeurd te beschouwen aanbevelingen of adviezen) worden meegedeeld aan de betrokken gebruikers. Een schending van belangen van derden lijkt bovendien niet aan de orde. Gelet op de voorbereiding van de aanbeveling of het advies door de case manager of door de ergotherapeut en de arts-specialist lijkt ook het risico van een onzorgvuldige voorbereiding en een onvoldoende belangenafweging te zijn voorkomen. Er is dan ook in voldoende mate tegemoetgekomen aan de in opmerking 7.2 vermelde bezwaren, althans indien er op wordt toegezien dat de betrokken aanbevelingen of adviezen afdoende zijn gemotiveerd of alsnog worden gemotiveerd wanneer ze door het verstrijken van de termijn als goedgekeurd worden beschouwd.

Ook voor het geval bedoeld in artikel 41, tweede lid, van het ontwerp, lijkt in voldoende mate te zijn tegemoetgekomen aan de in opmerking 7.2 vermelde bezwaren, eveneens onder hetzelfde voorbehoud wat betreft de inachtneming van de formele motiveringsplicht.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

8. In het eerste lid van de aanhef moet bij de vermelding van de wetsgeschiedenis van artikel 12, § 2, van het decreet van 4 juni 2007 de verwijzing naar het decreet van 2 maart 2015 worden weggelaten, aangezien bij dat decreet geen wijziging werd aangebracht in die paragraaf 2. Er moet bijgevolg enkel worden verwezen naar de vervanging van die paragraaf bij het decreet van 20 februari 2017.

Artikel 11

9. Artikel 11 van het ontwerp bevat een regeling met betrekking tot de gebruikers die in het buitenland een verzekering ter dekking van de kosten van mobiliteitshulpmiddelen of gelijkwaardige hulpmiddelen hebben gesloten. Die regeling houdt in dat de subsidie enkel wordt verleend wanneer de buitenlandse verzekering de kosten voor de verstrekking van het mobiliteitshulpmiddel niet draagt.

Daardoor wordt een verschil in behandeling in het leven geroepen tussen gebruikers die in het buitenland, dan wel in België een dergelijke verzekering hebben gesloten. Ook indien dergelijke verzekeringen in België nauwelijks of niet voorhanden zijn, zou de ontworpen regelingen er juist toe kunnen leiden dat die verzekeringen wel worden aangeboden, aangezien de zo-even geschetste beperking enkel geldt voor buitenlandse verzekeringen. Op de vraag of die verschillende behandeling kan worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Da die Mobilitätshilfen nicht mehr Teil der belgischen Gesundheitspflegepflichtversicherung sind und somit keine Unterstützung mehr aufgrund dieser Versicherung für Mobilitätshilfen ausgezahlt wird, wird durch den neuen Erlass ein System geschaffen, in dem der Nutznießer diese finanzielle Last nicht gänzlich selbst stemmen muss, indem eine finanzielle Unterstützung direkt von der Dienststelle angeboten wird. Eine Doppelfinanzierung ein und derselben Mobilitätshilfe durch die Gesundheitspflegepflichtversicherung und die Dienststelle kann es somit nicht geben. Allerdings kann es zu einer derartigen Überschneidung von finanziellen Unterstützungen kommen, wenn der Nutznießer bei einer ausländischen Gesundheitspflegepflichtversicherung angeschlossen ist. Um dies zu vermeiden, wurde Artikel 11 in den Erlass eingefügt.

Eine ähnliche Überschneidung kann jedoch durch den Abschluss einer privaten Zusatzversicherung, durch den der Erwerb von Mobilitätshilfen gedeckt werden soll, entstehen. In diesem Zusammenhang sollte richtigerweise kein Unterschied zwischen einer in Belgien und einer im Ausland abgeschlossenen Versicherung gemacht werden. In der Tat sollen die finanziellen Unterstützungsleistungen durch die Dienststelle nur dann erbracht werden, wenn diese nicht schon von einer Versicherung übernommen wurden und den Eigenanteil des Nutznießers überschreiten würden. Als Versicherung gilt somit jeder Vertrag, den der Nutznießer gegen Zahlung einer Prämie zur Abdeckung der Kosten für die Beschaffung von Mobilitätshilfen oder gleichwertigen Hilfsmitteln abgeschlossen hat. Der Deutlichkeit halber schlagen wir vor, in Artikel 11 und in Artikel 14 Absatz 1 Nummer 3 des Entwurfs jeweils den Bezug auf das ‚Ausland‘ auszulassen.”

Met die suggestie van de gemachtigde kan worden ingestemd, ook wat betreft de vermelding in artikel 14, eerste lid, 3°, van het ontwerp.

Artikelen 13 en 24

10. In de artikelen 13 en 24 wordt voorzien in een huisbezoek aan de gebruiker door een bij de Dienst aangestelde case manager of ergotherapeut. De gemachtigde verklaarde over de reden om in een dergelijk huisbezoek te voorzien het volgende:

“Die Textautoren und die Dienststelle sind sich bezüglich des Hausbesuchs darüber einig, dass den Bedürfnissen der mobilitätseingeschränkten Nutznießer am besten gedient ist, wenn letztere sich nicht unnötigen Strapazen aussetzen müssen. Den Nutznießern sollen so weite Ausfahrten zur Dienststelle erspart werden. Termine in der Dienststelle würden insbesondere schwer eingeschränkten Nutznießern Beschwerden, Schmerzen und logistischen Aufwand aufbürden, die durch einen Hausbesuch vermieden werden könnten. Darüber hinaus kann ein geschulter Mitarbeiter direkt am Wohnsitz der Nutznießer feststellen, ob sich durch die Beschaffenheit des Wohnsitzes nicht zusätzliche Bedürfnisse ergeben, an die die Nutznießer bei einem Termin bei der Dienststelle nicht unbedingt denken würden (z.B.: Breite der Türrahmen, Vorhandensein von Stufen und Geländern, Kies vor der Einfahrt, Größe der Wohnung, Unebenheiten in der Wohnung, etc.). Der Hausbesuch soll somit auch sicherstellen, dass den ortsspezifischen Bedürfnissen der Nutznießer bis ins Detail entsprochen wird. Insofern scheint aus unserer Sicht ein Hausbesuch durch einen Mitarbeiter der Dienststelle die angemessenste Vorgehensweise zu sein, um die persönlichen und ortsspezifischen Bedürfnisse der Nutznießer festzustellen und diesen gerecht zu werden.”

Ook indien een dergelijk huisbezoek een geschikt middel is om beter de noden van de gebruiker te kunnen inschatten, is het verplichte karakter ervan problematisch in het licht van het recht op eerbiediging van het privéleven, vervat in artikel 22 van de Grondwet, in artikel 8 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens en in artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Naast de voorwaarden voor elke overheidsinmenging in dat grondrecht die voortvloeien uit de voormelde verdragsbepalingen, houdt de voormelde grondwetsbepaling in dat de decreetgever uitdrukkelijk zou moeten voorzien in de mogelijkheid om dergelijke verplichte huisbezoeken te regelen, wat niet het geval is.

Om deze juridische bezwaren te vermijden zou kunnen worden voorzien in de mogelijkheid van een bezoek door de gebruiker aan de case manager of aan de ergotherapeut indien de gebruiker geen huisbezoek wenst. In elk geval kan het huisbezoek niet als een verplichting worden uitgewerkt en kan het weigeren van het huisbezoek door de gebruiker ook geen nadelige gevolgen voor hem hebben.

Afdeling 5 van hoofdstuk 2

11. In het opschrift van afdeling 5 van hoofdstuk 2 kan in de Nederlandse tekst beter geen gewag worden gemaakt van een beroepsprocedure, aangezien die afdeling enkel de klachtenprocedure regelt en geen bepalingen bevat over de afwikkeling van een administratief of een jurisdictioneel beroep.

Artikel 40

12. Artikel 40 van het ontwerp houdt in dat de Dienst het klachtenformulier onderzoekt op basis van een procedure die wordt vastgelegd door de raad van bestuur van de Dienst. Aldus wordt aan die raad van bestuur een verordenende bevoegdheid toegekend.

Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een openbare instelling is in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking en de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt om praktische redenen en voor zover zij een zeer beperkte of een hoofdzakelijk technische en niet-beleidsmatige draagwijdte hebben, en er mag worden van uitgegaan dat de instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen of er toezicht op uitoefenen, ook het best geplaatst zijn om deze met kennis van zaken uit te werken.

De ontworpen bepaling schrijft de volgorde voor van de personen die de klacht moeten behandelen. Uit die bepaling blijkt eveneens dat er gestreefd wordt naar overeenstemming tussen de Dienst en de gebruiker. Artikel 41 van het ontwerp bepaalt de termijn waarbinnen de klacht wordt behandeld, terwijl artikel 42 de wijze regelt waarop de beslissing wordt bekendgemaakt en welke gegevens ze bevat (zie daarover opmerking 7.3). Dat neemt niet weg dat de raad van bestuur voor het overige nog een aanzienlijke beoordelingsruimte heeft voor

de inrichting van de procedure, die de zo-even geschetste zeer beperkte of hoofdzakelijk technische en niet-beleidsmatige draagwijdte overschrijdt.

De delegatie aan de raad van bestuur van de Dienst moet dan ook worden vervangen door een nadere regeling van de procedure in het ontwerp zelf.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT